



Briuselis, 2025 m. vasario 12 d.
(OR. en)

5985/25

INST 33
POLGEN 4
AG 11

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2025 m. vasario 12 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2025) 45 final
Dalykas:	KOMISIJS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI. 2025 m. Komisijos darbo programa „Bendromis pastangomis siekti drąsesnės, paprastesnės ir spartesnės Sąjungos“

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2025) 45 final.

Pridedama: COM(2025) 45 final



Strasbūras, 2025 02 11
COM(2025) 45 final

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ
KOMITETUI**

2025 m. Komisijos darbo programa

Bendromis pastangomis siekti drąsesnės, paprastesnės ir spartesnės Sąjungos

„Didžiausius mūsų laikų iššūkius – nuo saugumo, klimato kaitos iki konkurencingumo – galima išspręsti tik bendrais veiksmais. Taigi manau, kad Europa turi pasirinkti geriausią variantą – Sąjungą.“ Komisijos Pirmininkė Ursula von der Leyen, 2024 m. liepos 18 d.

1. Stiprios ir vieningos Europos kūrimas

Didelio nestabilumo ir didelių europiečių lūkesčių laikais Sąjungos pasirinkimai šiomet greičiausiai lems tai, kokia Europa bus per ateinančius dešimtmečius. Nestabilumą ir neužtikrintumą, su kuriais susiduria Europa, atspindi rekordinis rinkėjų skaičius per praėjusių metų birželio mėn. vykusius Europos Parlamento rinkimus. Tai rodo ištisoms kartoms kylančių iššūkių, su kuriais susiduriame, mastą. Tačiau tai taip pat rodo, kaip **drąsesnė, paprastesnė ir spartesnė** Sąjunga, panaudojanti savo dydį, galią ir vertybes, gali iš tikrųjų pakeisti žmonių gyvenimą. Ji gali padėti jiems šiandien ir parengti saugesnę, labiau klestinčią ir sveikesnę ateitį ateinančioms kartoms.

Ši darbo programa parengta atsižvelgiant į įvairius **tarpusavyje susijusius iššūkius**. Augant ekonominei konkurencijai ir kylant grėsmei taisyklėmis grindžiamai tvarkai, reikia didinti Europos ekonomikos konkurencingumą. Šiandien Europos įmonės susiduria su tokiais iššūkiais kaip nesąžininga konkurencija, didelės energijos kainos, darbo jėgos ir įgūdžių trūkumas ir kliūtys gauti kapitalo; taip pat norime pasiekti ilgalaikį Europos tikslą iki 2050 m. tapti pirmuoju neutralaus poveikio klimatui žemynu, todėl turime pašalinti struktūrinius ES konkurencingumo trukdžius. Be to, įmonės ir piliečiai prašo nustatyti taisykles, kurių būtų paprasčiau laikytis, ir imtis veiksmų, kad pokyčiai vyktų greičiau.

Geopolitinis nestabilumas ir Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą labai pakeitė Europos saugumo padėtį. Neteisėta migracija ir toliau kelia nerimą – žmonės turi kliautis tuo, kad jų vyriausybės ir institucijos gali veiksmingai suvaldyti padėtį, bet pripažinti ir tai, kad įgūdžių trūkumo problemą reikia spręsti, be kita ko, pasitelkiant darbo jėgos migraciją. Iš daugybės ekstremalių meteorologinių reiškinių, kurie pastaraisiais metais vyko mūsų žemyne, matyti, kad akivaizdų ir vis didesnę poveikį kasdieniam piliečių gyvenimui ir įmonių veiklai visoje Europoje daro klimato kaita. Mūsų visuomenė turi tapti tvirtesnė, o mūsų gyvenimo kokybė – nuo apsirūpinimo maistu ir energetinio saugumo iki gamtinės aplinkos – nuolat palaikoma. Pagrindinės vertybės, kuriomis grindžiama mūsų Sąjunga, įskaitant demokratiją, yra puolamos ir aiškiai matyti, kad tai išorinio kišimosi kampanijos.

Visa tai patvirtina, kad Europai kylantys iššūkiai yra pernelyg dideli, kad juos būtų galima įveikti pavieniui. Mes turime didelių galimybių – pernelyg didelių, kad galėtume jas išnaudoti pavieniui. Tik **stipri ir vieninga Sąjunga** gali užtikrinti, kad Europa sėkmingai vykdytų savo uždavinius viduje ir darytų įtaką bei apgintų savo interesus pasaulyje. Vienybė užtikrina Europos vertybių apsaugą, demokratijos, solidarumo ir lygybės puoselėjimą ir socialiai teisingą žemyną, kuriame nė vienas nebūtų paliktas nuošalyje.

Visa tai yra šios pirmosios Komisijos darbo programos, skirtos naujai Komisijos narių kolegijai, varomoji jėga. Programoje, suformuluotoje pagal **politines gaires** ir Pirmininkės Ursulos von der Leyen kiekvienam Komisijos narių kolegijos nariui išsiųstus **įgaliojamuosius raštus**, išdėstytos pagrindinės iniciatyvos, kurių Komisija imsis pirmaisiais savo kadencijos

metais. Joje daugiausia dėmesio skiriama drąsiems veiksams, kuriais siekiama stiprinti mūsų **saugumą, klestėjimą ir demokratiją** ir spręsti europiečiams labiausiai rūpimus klausimus. Programoje atsižvelgiama į piliečių ir įmonių išreikštą poreikį užtikrinti, kad Europoje vykdyti veiklą ir palaikyti tarpusavio ryšius būtų **greičiau ir paprasčiau**, o pasiūlymai turėtų kuo greitesnį poveikį remiant žmones ir stiprinant mūsų socialinę rinkos ekonomiką.

Poreikis didinti investicijas į mūsų prioritetus bus visų Komisijos kolegijos narių uždavinys, o kaip tai galima pasiekti, bus suformuluota pasiūlyme dėl naujo ilgalaikio biudžeto. Imsimės veiksmų, kad pasirengtume didesnei Sąjungai, ir didinsime pastangas remti šalis kandidates viso nuopelnais grindžiamo jų stojimo proceso metu. Šiandienos pasaulyje vykstantys konfliktai ir neramumai taip pat padidino supratimą, kad **didesnė Sąjunga yra stipresnė Sąjunga**, daranti mūsų žemyną saugesnį, mūsų rinką konkurencingesnę ir dar labiau įtvirtinanti Europos demokratiją.

2. Taisyklių supaprastinimas ir veiksmingas įgyvendinimas

ES jau seniai yra pramonės ir inovacijų centras, joje veikia išskirtinė socialinė rinkos ekonomika. Siekiant padėti didinti ES konkurencingumą, klestėjimą ir atsparumą, prie šios darbo programos pridedamame komunikate išdėstyta **įgyvendinimo ir supaprastinimo darbotvarkės vizija ir priemonės**. Kurdami tvirtą partnerystę su įmonėmis ir suinteresuotaisiais subjektais, išnagrinėsime, kaip rengiami ir taikomi mūsų teisės aktai, kad būtų galima supaprastinti taisykles ir veiksmingiau įgyvendinti politiką. Pirmiausia tai bus naudinga mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ).

Šioje darbo programoje pateikiami pirmieji bendrojo rinkinio pasiūlymai, kuriais supaprastinami įvairūs teisės aktai, taip pat rekordinis skaičius iniciatyvų, turinčių stiprų supaprastinimo aspektą. Jie padės siekti tikslo bent 25 proc. sumažinti administracinę naštą (MVĮ – bent 35 proc.). Kad būtų užtikrintas supaprastinimo ir naštos mažinimo tęstinumas, į programą taip pat įtrauktas metinis vertinimų ir tinkamumo patikrinimų planas.

Vėlesniais etapais priimsimi **bendrojo rinkinio pasiūlymai** bus skirti prioritetiniams sektoriams, apie kuriuos pranešė suinteresuotieji subjektai ir kurie nurodyti M. Draghi pranešime. Jais bus sutelktos pastangos užtikrinti nuoseklumą, suteikti pagreitį ir taip maksimaliai padidinti supaprastinimą atsižvelgiant į įvairių teisės aktų sąveikos pasekmes. Visų pirma Komisija pasiūlys racionalizuoti ir supaprastinti **informacijos apie tvarumą teikimą, išsamų tvarumo patikrinimą ir taksonomiją** ir sukurti **naują mažų vidutinės kapitalizacijos įmonių kategoriją** su pritaikytais reikalavimais. Kitomis priemonėmis bus palengvintas **programos „InvestEU“ įgyvendinimas** ir **Europos strateginių investicijų fondo** panaudojimas, be kita ko, supaprastinant ataskaitų teikimą ir skatinant investicijas.

Paspartinsime perėjimą prie skaitmeninės reglamentavimo aplinkos ir pasiūlysime iš gaminių teisės aktų pašalinti **neveiksmingus popierinių dokumentų reikalavimus**, kursime **duomenų apsaugos** ir **kibernetinio saugumo taisyklių** sinergiją ir užtikrinsime jų nuoseklumą. **Supaprastinimo priemonėmis, susijusiomis su bendra žemės ūkio politika** ir kitomis politikos sritimis, darančiomis poveikį ūkininkams, bus nustatomos ir šalinamos sudėtingumo ir pernelyg didelės administracinės naštos, tenkančios nacionalinėms administracijoms ir

ūkininkams, priežastys. Be to, bus svarstomi ir kiti supaprastinimo pasiūlymai, be kita ko, galimas gynybos srities bendrasis rinkinys, kuris padėtų pasiekti baltojoje knygoje išdėstytus investicijų tikslus ir sudarytų sąlygas novatoriškoms įmonėms klestėti.

Be bendrojo rinkinio pasiūlymų, kitos iniciatyvos skirtos teisės aktams supaprastinti, siekiant racionalizuoti leidimų išdavimą, autorizavimą ir ataskaitų teikimo reikalavimus ir palengvinti investicijas Europoje. Pavyzdžiui, tai yra **Spartesnio pramonės dekarbonizavimo aktas**, kuriuo bus remiamos energijai imlios pramonės šakos.

Metinis vertinimų ir tinkamumo patikrinimų planas mums leis kritiškai įvertinti galimybes supaprastinti, konsoliduoti ir kodifikuoti ES *acquis* ir atlikus generalinį testavimą rasti galimybių sumažinti išlaidas. Dar viena proga įvertinti, kaip mažinti su ES finansinėmis programomis susijusią naštą, bus daugiametės finansinės programos programų ir fondų vertinimai.

Be supaprastinimo, **labai svarbu veiksmingai įgyvendinti ES teisės aktus ir politiką**, kad jie veiktų tinkamai. Siekdama šalinti perteklinį reglamentavimą, supaprastinti taisykles ir veiksmingiau įgyvendinti politiką, Komisija bendradarbiaus su Europos Parlamentu, Taryba, visų lygmenų valstybių narių valdžios institucijomis ir suinteresuotaisiais subjektais. Todėl reikės, kad **visos institucijos prisiimtų tvirtą atsakomybę už plataus užmojo įgyvendinimo ir supaprastinimo darbotvarę**.

Kad vykdymo užtikrinimas ir įgyvendinimas būtų kolektyviai stebimi, kiekvienas Komisijos narys rengs metines pažangos ataskaitas atitinkamiems Europos Parlamento komitetams ir atitinkamos sudėties Tarybai

Komisijos sėkmingo ES taisyklių įgyvendinimo metodo kertinis akmuo – **bendradarbiavimas su suinteresuotaisiais subjektais ir specialistais**. Reguliarūs Komisijos narių ir suinteresuotųjų subjektų **dialogai įgyvendinimo klausimais** suteiks galimybių įvertinti pažangą, nustatyti sritis, kurioms reikia skirti dėmesio, ir surinkti atsiliepimus apie tai, kas veikia, o kas neveikia.

Jei prevencinių priemonių ir bendradarbiavimo su valstybėmis narėmis nepakaks, kad būtų išvengta ES teisės pažeidimo, Komisija ir toliau **ryžtingai pradės pažeidimų nagrinėjimo procedūras**. Šiuo metu jau nagrinėjama daugiau kaip 1 500 pažeidimų bylų, todėl šis darbas tebėra labai svarbus siekiant užtikrinti vienodą ES teisės taikymą ir vykdymą visose valstybėse narėse.

3. Plano Europos stiprybei ir vienybei užtikrinti įgyvendinimas

3.1. Naujas tvaraus Europos klestėjimo ir konkurencingumo planas

Europa jau seniai yra pramonės, inovacijų ir verslumo centras, galintis pasigirti pasaulinio lygio mokslininkais ir universitetais, klestinčiomis mažosiomis įmonėmis ir stabilia teisine sistema. Tačiau pasaulinės lenktynės siekiant neutralizuoti poveikį klimatui ir imtis lyderio vaidmens kuriant technologijas, kurios ateinančiais dešimtmečiais formuos pasaulio ekonomiką, kelia didelių iššūkių. Struktūrinės problemos ir toliau trukdo Europos konkurencingumui, nes įmonės

susiduria su nuolat pasaulyje kintančiomis sąlygomis: nesąžininga konkurencija, nestabiliomis tiekimo grandinėmis, augančiomis energijos kainomis, darbo jėgos ir įgūdžių trūkumu ir ribotomis galimybėmis gauti kapitalo. Stengiantis įveikti šias problemas, visą kadenciją mūsų pastangos didinti Europos konkurencingumą – tai vienas svarbiausių šios Komisijos prioritetų – bus grindžiamos **konkurencingumo kelrodžiu**.

Mūsų būsimo konkurencingumo pagrindas bus Europos bendroji rinka. Bendroji rinka – vienas didžiausių ES laimėjimų – skatina ekonomikos augimą ir palengvina kasdienį Europos įmonių ir vartotojų gyvenimą. Pateiksime **bendrosios rinkos strategiją** – naują horizontaliąją modernizuotos bendrosios rinkos strategiją. Joje bus aiškiai nurodyta, kaip dar labiau palengvinti tarpvalstybinį paslaugų teikimą ir prekių tiekimą. Strategijoje taip pat bus atsižvelgiama į visapusišką galiojančių taisyklių įgyvendinimą ir kliūčių šalinimą siekiant padidinti konkurencingų ES įmonių potencialą. Stipriai bendrajai rinkai taip pat reikalingas sąžiningas ir veiksmingas darbo jėgos judumas visoje Sąjungoje. Be to, ankstyva ir laipsniška šalių kandidačių integracija į tam tikras bendrosios rinkos dalis sustiprins Europos vertės grandines ir palengvins konvergencijos procesą.

Ypač daug dėmesio skirsime naujoms ir augančioms įmonėms, kad išspręstume **ES startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms** kylančias problemas, be kita ko, susijusias su galimybėmis gauti finansavimą ir prieigą prie infrastruktūros, patekimu į naujas rinkas, duomenų gavimu ir reikiamų talentų pritraukimu. Taip bus parengtas pagrindas inovacijų aktui, kurį Komisija pasiūlys vėliau per kadenciją. Kad padėtų novatoriškoms įmonėms investuoti ir veikti bendrojoje rinkoje ir joms nereikėtų laikytis 27 skirtingų teisinių tvarkų taisyklių, Komisija sieks parengti 28-ąją teisinę tvarką, kad supaprastintų taikytinas taisykles, įskaitant įmonių teisės, nemokumo, darbo ir mokesčių teisės aspektus, ir sumažintų nesėkmės kainą.

Mūsų bendradarbiavimo plano dėl dekarbonizavimo, tvarumo ir konkurencingumo pagrindas – **švarios pramonės kursas**. Šioje iniciatyvoje bus išdėstytos skubios trumpalaikės strategijos, kaip remti pramonę ir sukurti jai optimalias sąlygas, kad mažėjant jos priklausomybei nuo iškastinio kuro ji vėl taptų konkurencinga. Tai padės Europai pasiekti Europos žaliojo kurso tikslus, kartu gerinant galimybes naudotis įperkama energija, kuriant eksperimentines rinkas ir skatinant žiedinių medžiagų, produktų ir paslaugų paklausą ir pasiūlą, taip pat stiprinant ekonominę saugumą. Be to, pasiūlysiame veiksmų planą, kaip užtikrinti, kad energija būtų įperkamesnė Europai ir kad švarios pramonės kursą būtų galima įgyvendinti. Taip pat parengsime naują valstybės pagalbos sistemą, kad paspartintume atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimą, stiprintume pramonės dekarbonizavimą ir užtikrintume pakankamus švarių technologijų gamybos pajėgumus. Taip pat skatinsime investicijas į švarią energiją, be kita ko, pritraukdami privatųjį kapitalą.

Šios pastangos bus susietos su visapusiškos energetikos integracijos priemonių rinkiniu, kurį įgyvendinant bus patenkintas Europos poreikis turėti modernią skaitmeninę tinklo infrastruktūrą, ypatingą dėmesį skiriant elektros tinklui. Jis apims metodus, kaip sumažinti Europos šildymo ir vėsinimo sistemų priklausomybę nuo iškastinio kuro ir įtraukti piliečius bei bendruomenes, kad jie būtų pagrindiniai energetikos pertvarkos dalyviai. Taip pat priimsime **energijos importo iš Rusijos nutraukimo veiksmų gaires**, kad būtų dar labiau sumažinta

mūsų priklausomybė ir visiškai atsisakyta energijos importo iš Rusijos. Be to, Komisija pristatys 2025 m. branduolinę informacinę programą ir pateiks strateginį planą, skirtą Europos mažųjų modulinų reaktorių pramonės aljansui, kad būtų remiamas spartesnis šių reaktorių naudojimas.

Pagal švarios pramonės kursą taip pat bus siekiama, kad pagrindinės Europos pramonės šakos taptų žiediškesnės ir tvaresnės, kartu palengvinant administravimą ir mažinant reikalavimų laikymosi išlaidas, kad didėtų konkurencingumas. Chemijos pramonės dokumentų rinkiniu bus skatinamas ES chemijos pramonės konkurencingumas, nustatyta paprastesnė cheminių medžiagų registravimo, vertinimo ir autorizacijos tvarka ir padidintas aiškumas dėl amžinųjų cheminių medžiagų. **Tikslinė ES cheminių medžiagų taisyklių (REACH) peržiūra** padės supaprastinti chemijos pramonės taisykles nepakenkiant saugai ir aplinkos apsaugai.

Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas naudotis labai reikalingomis investicijomis ir finansavimu, **santaupų ir investicijų sąjunga** taps reikšmingu priemonių planu, kaip sukurti tikrą kapitalo vidaus rinką, padedant finansų įstaigoms pasiekti tam tikrą mastą ir tapti konkurencingesnėmis pasaulinėje rinkoje, kartu svariai prisidedant prie precedento neturinčių ES finansavimo poreikių tenkinimo. Į jį bus įtraukta **pakeitimo vertybiniais popieriais sistemos peržiūraprivačiajam finansavimui skatinti ir konkurencingumui toliau didinti**. Be to, naudodamiesi **konkurencingumo koordinavimo priemone**, papildančia Europos semestrą, suderinsime tiek privačiojo, tiek viešojo sektoriaus reformas ir investicijas nacionaliniu ir ES lygmenimis, kad pasiektume geresnių politikos prioritetų įgyvendinimo rezultatų.

Švarios pramonės kursas taip pat bus įgyvendinamas kartu siekiant siūlomo **2040 m. išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo 90 proc. tikslo**, kuris bus įtvirtintas **Europos klimato teisės akte**. Savo pasaulinę klimato ir energetikos viziją parengsime iki 2025 m. lapkričio mėn. Beleme (Brazilija) įvyksiančio **COP30** susitikimo.

Komisija sieks pasinaudoti **Europos gyvybės mokslais**, kad paskatintų inovacijas biotechnologijų srityje, telktų išteklius, šalintų reglamentavimo kliūtis, išnaudotų visą duomenų ir dirbtinio intelekto (DI) potencialą ir paskatintų diegimą. Remiantis praktine patirtimi ir siekiant išlaikyti ES pramonės pirmavimą ir užtikrinti, kad mūsų pramonė būtų atspari klimato kaitos, biologinės įvairovės nykimo ir taršos iššūkiams, bus labai svarbi klestinti bioekonomika. **Bioekonomikos strategija** skatins žiediškesnę ir tvaresnę biologinių išteklių, skirtų maistui, medžiagoms, energetikai ir paslaugoms, gamybą, naudojimą ir vartojimą.

Klestinčios ekonomikos ir stiprios pramonės pagrindas bus gerai veikianti, ateities poreikiams pritaikyta ir tvari transporto sistema, leidžianti produktus nepertraukiamai vežti įvairių rūšių transportu iš vienos valstybės į kitą. Komisija pateiks **investicijų į darnųjį transportą planą** – strateginę tvarių transporto degalų gamybos ir skirstymo rėmimo programą. Ji apims priemones, kuriomis bus remiamas spartesnis įkrovimo ir degalų pildymo infrastruktūros diegimas, ir specialias žaliosios prekybos ir investicijų partnerystes su trečiosiomis šalimis atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako transporto degalų srityje.

Svarbiausia klestinčios skaitmeninės ekonomikos išankstinė sąlyga yra patikima, didelio pajėgumo skaitmeninė infrastruktūra. Todėl **Skaitmeninių tinklų aktas** suteiks tarpvalstybinio tinklo eksploatavimo ir paslaugų teikimo galimybių, padidins pramonės konkurencingumą ir pagerins spektro koordinavimą.

Be geresnės prieigos prie duomenų, remiamų Debesijos ir DI plėtros aktu, taip pat sieksime kuo geriau išnaudoti dirbtinio intelekto teikiamas galimybes. Tai bus DI žemyno veiksmų plano, apimančio **DI fabrikus, skatinančius konkurencingas DI ekosistemas Europoje**, ir **DI taikymo strategijos** tikslas. Įgyvendindami **ES kvantinių technologijų strategiją**, o vėliau – Kvantinių technologijų aktą, išlaikysime pirmaujančią poziciją pasaulyje šiame ypatingos svarbos sektoriuje, užsitikrinsime strateginį turtą, interesus, autonomiją ir saugumą ir išvengsime strateginės priklausomybės nuo Europos Sąjungai nepriklausančių šaltinių. Strategija padės stiprinti mūsų pačių pajėgumus vykdyti mokslinius tyrimus ir kurti kvantines technologijas, taip pat gaminti jomis grindžiamus prietaisus ir sistemas.

Sukūrę **Europos verslo dėklę**, supaprastinsime įmonių tarpusavio mainus ir įmonių ir valdžios sektoriaus tarpusavio mainus. Verslo dėklė ne tik palengvintų saugų keitimąsi duomenimis, bet ir atvertų naujų verslo galimybių patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams.

Veikla kosmose yra labai svarbi mūsų susietajai ekonomikai, įskaitant novatoriškas paslaugas, pavyzdžiui, aplinkos ir klimato stebėseną. Siekdami sukurti ES sistemą, kuria būtų reglamentuojamas Europos veiklos kosmose vykdytojų elgesys ir užtikrinta stabili, nuspėjama ir konkurencinga verslo aplinka, pateiksime **Kosmoso aktą**. Taip pat bus sprendžiamas vis aštrėjantis kosminių šiukšlių ir veiklos kosmose poveikio aplinkai klausimas. Be to, imsime veiksmų, kad geriau panaudotume kosmoso ekonomikos teikiamą naudą.

3.2. Nauja Europos gynybos ir saugumo era

Pastarojo meto geopolitiniai įvykiai dar kartą parodė, kad, siekiant užtikrinti taiką, stabilumą ir mūsų ekonomikos bei visuomenės klestėjimą, reikia užtikrinti Europos saugumą. **Todėl reikia skubiai stiprinti Europos pasirengimą krizėms ir gynybos parengtį**, nes ES ir jos valstybės narės susiduria su daugialypėmis ir sudėtingomis tarpvalstybinėmis grėsmėmis ir krizėmis. Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą kelia egzistencinę grėsmę Europos saugumui ir mūsų parama Ukrainai neturi mažėti. Europa turi turėti priemonių apsiginti, apsisaugoti ir galimiams priešininkams atgrasyti – negalime rizikuoti būti nepasirengę arba pernelyg pasikliauti kitais. Turime **sukurti tikrą ES gynybos sąjungą** su konkurencinga gynybos pramone. Europa turi kartu investuoti daugiau ir geriau Europoje. **Glaudžiai bendradarbiausime su NATO** ir kitais artimais partneriais ir skatinsime investicijas, kad stiprintume savo gynybos pramoninę bazę ir dvejopo naudojimo infrastruktūrą. Kartu su vyriausiuoju įgaliotiniu pateiksime **Baltąją knygą dėl Europos gynybos ateities**, kad galėtume pradėti plataus masto konsultacijas dėl Sąjungos gynybos investicijų poreikių ir ypatingos svarbos gynybos pajėgumų sistemos sukūrimo, taip pat finansavimo galimybių.

Saugumo ir ekonominio stabilumo, klimato, technologijų ir visuomenės sveikatos srityse nebeužtenka tiesiog reaguoti į ištikusias krizes. Turime įgalinti Europą geriau numatyti krizes, užkirsti joms kelią ir joms pasirengti. Iškilus naujoms pasaulinėms, dažnai hibridinio pobūdžio,

grėsmėms ir nesaugumui, Saulio Niinistö specialiuoju pranešimu grindžiama **Sajungos pasirengimo krizėms strategija** taps stipresnė, geriau pasirengusios ir atsparesnės Sajungos pagrindu. Ją papildys pastangos remti **medicininės atsako į grėsmes visuomenės sveikatai priemonės** ir **ES atsargų kaupimo strategija**, kuriomis siekiama gerinti mūsų parengtį reaguoti į tarpvalstybines grėsmes. Tais atvejais, kai itin svarbius vaistus ir sudedamąsias dalis tiekia tik keli gamintojai ar šalys, priklausomybę nuo jų sumažinsime **Ypatingos svarbos vaistų aktu**.

Kad galėtume įveikti Europos saugumui kylančias vis sudėtingesnes tarpvalstybines grėsmes, **naujojoje Europos vidaus saugumo strategijoje** bus pateiktas išsamus veiksmų rinkinys, skirtas grėsmėms numatyti, ES atsparumui ir pajėgumui užkirsti kelią naujiems ir esamiems nusikaltimams bei grėsmėms ir į juos reaguoti stiprinti. **Direktyva dėl kovos su neteisėta prekyba šaunamaisiais ginklais** bus nustatyti bendri baudžiamosios teisės standartai dėl neteisėtos prekybos šaunamaisiais ginklais, o **naujos taisyklės dėl narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų** sumažins jų prieinamumą neteisėtai narkotikų gamybai ir padidins kontrolės priemonių veiksmingumą. Siekdama įveikti kintančias grėsmes, Komisija pateiks papildomų pasiūlymų, kaip geriau apsaugoti ir fizinę ir skaitmeninę infrastruktūrą ir didinti jos atsparumą. Remdamiesi **ligoninių ir sveikatos priežiūros paslaugų teikėjų kibernetinio saugumo veiksmų planu**, prisidėsime prie pajėgumų užkirsti kelią kibernetinio saugumo incidentams šioje itin jautrioje srityje didinimo. Taip pat imsime veiksmų, kad geriau apsaugotume **povandeninę infrastruktūrą**, visų pirma **telekomunikacijų kabelius**, kurie yra esminė mūsų ypatingos svarbos skaitmeninės infrastruktūros dalis ir kuriems vis dažniau kyla hibridinės grėsmės.

Be judumo skatinimo funkcijos, ES vizų politika turi ir didelį geopolitinį svorį. Todėl stengsimės remti ES interesus, susijusius su mūsų vizų politika vis sudėtingesnėje pasaulinėje aplinkoje.

Dėsime daugiau pastangų, kad būtų **įgyvendintas Migracijos ir prieglobsčio paktas**. Tam reikia koordinuotų ir efektyvių veiksmų, kad būtų taikomas tvirtas ir sąžiningas principas, užtikrinantis ES sienų saugumą ir greitesnes prieglobsčio ir grąžinimo procedūras, ir kartu šalinamos pagrindinės migracijos priežastys ir užtikrinama pagrindinių teisių apsauga. Tam taip pat reikės glaudaus nuolatinio bendradarbiavimo plėtojant visapusiškas partnerystes su rytinėmis ir pietinėmis kaimyninėmis šalimis, siekiant padėti užkirsti kelią neteisėtai migracijai. Atsižvelgiant į tai, mūsų pirmojoje penkerių metų **Europos migracijos ir prieglobsčio strategijoje** bus nustatyta strateginė ir į ateitį orientuota tolesnio darbo pagal paktą sistema, grindžiama išsamiais ES valstybių narių nacionalinėmis migracijos ir prieglobsčio strategijomis. Kartu turime kovoti su neteisėto migrantų gabenimo tinklais ir taip užkirsti kelią tolesnėms žūtims. Be to, mums reikia griežtesnių ir veiksmingesnių asmenų, neturinčių teisės pasilikti ES, grąžinimo procedūrų, kurios papildytų darbą su trečiosiomis šalimis partnerėmis siekiant stiprinti readmisiją. Paktą papildysime pateikdami **naują bendrą grąžinimo principą** ir naują teisės aktų sistemą, kad paspartintume ir supaprastintume grąžinimo procesą, kartu bendradarbiausime su trečiosiomis šalimis partnerėmis siekdami stiprinti readmisiją. Taikant šį naują principą taip pat bus visapusiškai išnaudotas skaitmenizacijos potencialas.

3.3. Remti žmones, stiprinti mūsų visuomenę ir socialinį modelį.

Unikalus ir **itin branginamas** Europos **socialinis modelis** – visuomenės kertinis akmuo ir konkurencinis pranašumas. Tačiau jam kelia grėsmę pastarojo meto krizės, darančios poveikį pragyvenimo išlaidoms ir būstų kainai bei skatinančios nelygybę. Padėtį dar labiau sunkina šiuo metu vykstantys spartūs technologiniai ir demografiniai pokyčiai ir sektorių pertvarka. Todėl pagrindinis šios Komisijos tikslas bus **didinti socialinį teisingumą**. Išsaugodami savo socialinį modelį ir užtikrindami teisingumą persitvarkančioje ekonomikoje, galime skatinti gerovę ir pasinaudoti žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos teikiamomis galimybėmis.

Dedant pastangas spręsti bendras užimtumo, įgūdžių ir socialines problemas nuo 2017 m. vadovaujamasi Europos socialinių teisių ramsčio principais. Šie principai virto konkrečiais veiksmais įgyvendinant specialų veiksmų planą, kuriame nustatyti pagrindiniai 2030 m. tikslai. Itin svarbu teikti pirmenybę tolesniam įgyvendinimui, todėl suintensyvinsime pastangas vykdydami **naują Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo veiksmų planą**.

Kad užtikrintume teisingą, švarią, skaitmeninę ir socialinę pertvarką, kaip įsipareigojome Val Diušeso aukščiausiojo lygio susitikime su socialiniais partneriais ir Trišalėje deklaracijoje dėl klestinčio Europos socialinio dialogo, kartu su Europos profesinėmis sąjungomis ir darbdaviais sudarysime naują Socialinio dialogo paktą. Tuo pat metu toliau konsultuosimės su socialiniais partneriais visais jiems svarbiais klausimais. Ši Komisija taip pat yra įsipareigojusi toliau stiprinti jaunimo dalyvavimą ir užtikrinti, kad jaunimo perspektyvos būtų integruotos į politikos formavimą. Jaunimo išvalgos, pateiktos vykdant jaunimo politikos dialogų veiklą kartu su kitomis iniciatyvomis, padės formuoti ES politiką.

Siekdami kuo geriau išnaudoti Europos kultūros ir kūrybos sektorius – vienus iš dinamiškiausių ir konkurencingiausių mūsų ekonomikos sektorių – parengsime sistemą, padėsiančią išnaudoti įvairius mūsų kultūros ir jos paveldo aspektus.

Besikeičiančiame pasaulyje turime užtikrinti, kad visi darbuotojai turėtų reikiamą išsilavinimą ir būtų baigę tinkamus mokymus. **Įgūdžių sąjunga** spręs įgūdžių ir darbo jėgos trūkumo problemą, kad mūsų įmonės galėtų naudoti kvalifikuotą darbo jėgą, kuri yra būtina jų našumui ir konkurencingumui skatinti. Ji taip pat užtikrins, kad mūsų švietimo ir mokymo sistemos turėtų tinkamų priemonių, kurių paskirtis – parengti visų kartų europiečius sparčiai kintančiai atečiai pasitelkiant kokybišką ir įtraukų švietimą, mokymą ir mokymąsi visą gyvenimą. Kartu sieksime užtikrinti **kokybiškas darbo vietas**, kuriose būtų užtikrintos deramos darbo sąlygos, aukšti sveikatos ir saugos standartai ir kolektyvinės derybos.

Mūsų socialinėje rinkos ekonomikoje vartotojams tenka svarbus vaidmuo – jie prisideda prie tvaraus augimo ir konkurencingesnės bendrosios rinkos. Teigiamą poveikį vartotojų apsaugai padarė naujausi novatoriški teisės aktai, pavyzdžiui, Skaitmeninių paslaugų aktas ir Skaitmeninių rinkų aktas. Tačiau turime tęsti darbą – šalinti trūkumus, apsaugoti pažeidžiamus vartotojus ir užtikrinti vykdymą. Į **kitą 2025–2030 m. vartotojų darbotvarkę** bus įtrauktas naujas **veiksmų planas dėl vartotojų bendrojoje rinkoje**, kuriuo bus užtikrintas subalansuotas požiūris – vartotojai bus apsaugomi pernelyg neapsunkinant įmonių biurokratiniais reikalavimais.

3.4. Išlaikyti mūsų gyvenimo kokybę. Ūkininkavimas, apsirūpinimas maistu, vanduo ir gamta

Europai reikia apsirūpinti įperkamu kokybišku vietos maistu: jis turi būti gaminamas socialiniu ir aplinkos požiūriu tvariu būdu, užtikrinti sąžiningas ir pakankamas pajamas ūkininkams ir ilgalaikį Europos žemės ūkio konkurencingumą, taip pat atsižvelgiant į gamtinę aplinką ir ją saugant.

Remiantis strateginio dialogo dėl žemės ūkio ateities ES rezultatais, **žemės ūkio ir maisto sektoriaus vizija** bus užtikrinta stabili ūkininkams skirta sistema ir išdėstytos pagrindinių strateginių pasiūlymų veiksmų gairės. Ši vizija taip pat suteiks ilgalaikę perspektyvą ekonominės veiklos vykdytojams, įskaitant ūkininkus, žvejus, MVI ir kitus maisto grandinės dalyvius.

Vandenynai ir jūros atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant Europos gerovę, tvarumą ir saugumą, be kita ko, atsižvelgiant į jų – didžiausių planetos natūralių anglies dioksido absorbentų – unikalų gebėjimą reguliuoti klimatą. Veiksmai, kuriais siekiama išsaugoti mūsų vandenynus, yra gyvybiškai svarbūs tiek šiandien, tiek ateities kartoms. **Vandenynų paktu** bus sukurta bendra orientacinė sistema visoms su vandenynais susijusioms politikos sritims ir nustatytas visapusiškas požiūris į vandenynus visais jų aspektais.

Tvari vandentvarka yra vienas didžiausių mums kylančių iššūkių dėl klimato kaitos poveikio. Kaip rodo pastarųjų metų tragiški įvykiai Europoje, potvyniai ir sausros tampa norma. Kalbant apie hidrologinį atsparumą, laikysimės principo „nuo šaltinio iki jūros“ ir atsižvelgsime į labai skirtingus mūsų regionų ir sektorių iššūkius, kad užtikrintume tinkamą vandens šaltinių valdymą, išspręstume vandens stygiaus ir taršos problemą ir didintume mūsų vandens ūkio konkurencingumą.

3.5. Saugoti demokratiją, puoselėti vertybes

Demokratija, teisinė valstybė ir pagrindinės teisės – tai Europos Sąjungos pamatas. Tačiau šiandienos susiskaidžiusiame ir poliarizuotame pasaulyje šių dalykų negalima laikyti savaime suprantamais. Mūsų bendra atsakomybė – nuolat **ginti, saugoti ir puoselėti mūsų pagrindines vertybes**. Todėl, siekdama išspręsti mūsų demokratinės sistemos problemas, Komisija stiprins ir intensyvins savo darbą, remdama teisinės valstybės principo laikymąsi visose valstybėse narėse ir kurdama įtraukią visuomenę, kurioje visi galėtų atskleisti visą savo potencialą. Atsižvelgiant į tai, Komisija toliau bendradarbiaus su valstybėmis narėmis teisinės valstybės klausimais ir toliau plėtos metinę teisinės valstybės principo taikymo stebėsenos ataskaitą, kad į ją būtų įtraukti bendrosios rinkos aspektai.

Demokratinės valstybės Europos Sąjungoje ir visame pasaulyje yra puolamos – auga ekstremizmas, grasinama žurnalistams, kišamasi į rinkimus, manipuliuojama informacija ir kyla įvairių formų hibridinių grėsmių. Padėtį sunkina skaitmenizacija, sudaranti sąlygas skleisti klaidingą informaciją kaip niekad greitai. **Demokratijos skydu** bus siekiama spręsti kintančių grėsmių mūsų demokratijai ir rinkimų procesams problemą. Pilietinės visuomenės

organizacijos atlieka svarbų vaidmenį apsaugant mūsų demokratines sistemas ir institucijas, todėl ši Komisija aktyviau dalyvaus **remiant, apsaugant ir įgalinant pilietinę visuomenę**.

Europa padarė istorinę pažangą lyčių lygybės srityje – nuo darbo užmokesčio skaidrumo ir lyčių pusiausvyros bendrovių valdybose iki profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros ir deramo minimaliojo darbo užmokesčio. Tačiau reikia nuveikti daugiau. Artėjant 2025 m. Tarptautinei moters dienai **Moterų teisių veiksmų gairėse** bus nustatytas mūsų nuolatinis įsipareigojimas dėl teisių ir principų.

Diskriminacijai dėl lyties, neįgalumo, seksualinės orientacijos ar rasės mūsų visuomenėje vietos nėra, tačiau nemenka dalis europiečių su diskriminacija susiduria kasdien. Lygybės aspektą integruosime į visas politikos sritis ir pateiksime naujas **LGBTIQ ir kovos su rasizmu** strategijas.

3.6. Europa pasaulyje. Savo galia ir partnerystės galimybes panaudoti kaip svertą

Pasauliniu mastu, kai taisyklėmis grindžiamai tarptautinei tvarkai daromas vis didesnis spaudimas, **ES turi ryžtingiau siekti savo strateginių interesų**. Tai apima mūsų prekybos ir ekonominio atvirumo, kuris yra labai svarbus Europos klestėjimui, išsaugojimą, taip pat ES teikiamas visapusiškas galimybes skaitmeninėje aplinkoje. Mūsų svarbiausias prioritetas – palaikyti Ukrainą tol, kol reikės, ir siekti jos laisvės vykstant Rusijos agresijos karui. Tai pasieksime nenukrypdami nuo kurso užtikrinti stabilią ir saugią Ukrainos, įsiliesiančios į didėsiančią Sąjungą, ateitį.

Šiuo metu perrašoma Artimųjų Rytų ir Šiaurės Afrikos regiono ateitis. ES turi dalyvauti šiame procese. Ji pasiryžusi siekti teisingos, visapusiškos ir ilgalaikės taikos, grindžiamos dviejų valstybių sambūviu pagrįstu sprendimu, **Artimuosiuose Rytuose**. Tęsime darbą, kad pasiektume šį tikslą. ES taip pat turi stiprinti bendradarbiavimą su Libanu, Jordanija, Iraku, Egiptu ir Raudonosios jūros regiono valstybėmis, remdamasi pažanga, jau padaryta įgyvendinant ES ir Persijos įlankos regiono strateginę partnerystę. Turime užmegzti naują partnerystę su Sirija ir persvarstyti strategiją dėl Irano.

Viduržemio jūros regiono paktu bus siekiama stiprinti bendradarbiavimą regione ir skatinti abipusiškai naudingas partnerystes abipus Viduržemio jūros. Dirbdami šį darbą orientuosimės į žmones, daugiausia dėmesio skirdami tvarioms investicijoms, ekonominiam stabilumui, darbo vietų kūrimui, energetikai, tvariam išteklių valdymui, junglumui, saugumui ir migracijai bei judumui, jis bus paremtas bendrais interesais ir bendromis vertybėmis.

Siekiant padidinti stabilumą ir atsparumą, taip pat reikalingas naujas strateginis požiūris į **Juodosios jūros** regioną.

Su Indija – pagrindine partnere Azijoje – rengsime naują strateginę **ES ir Indijos darbotvarkę**. Po Komisijos narių kolegijos vizito į Indiją kadencijos pradžioje šia nauja darbotvarka bus nustatytas visapusiškas požiūris siekiant nustatyti bendro strateginio intereso sritis ir iniciatyvas, kurios padės užtikrinti šiuos interesus, atsižvelgiant į bendrus prioritetus.

Strategijai „Global Gateway“ pereinant iš pradinio į plėtros etapą, sutelkdami privatųjį finansavimą tvarioms investicijoms šalyse partnerėse, siekiame didinti savo strateginių investicijų pajėgumus šalyse partnerėse, visų pirma nustatydami konkrečias politikos priemones, kurias būtų galima įgyvendinti ES lygmeniu, kad būtų pašalintos kliūtys tvariam finansavimui mažų ir vidutinių pajamų šalyse. Be to, atsižvelgdami į platesnį politinį kontekstą ir į dabartinės biudžeto galimybes, įvertinsime, kaip geriausia spręsti šalių ir aplinkybių pažeidžiamumo problemą derinant politiką ir sutelkiant visas atitinkamas esamas priemones

3.7. Kartu siekti rezultatų ir parengti mūsų Sąjungą ateičiai.

Per pastaruosius penkerius metus Sąjunga pradėjo plataus užmojo transformaciją ir įveikė didžiules krizes, pradedant COVID-19 pandemija ir baigiant Rusijos agresijos karu prieš Ukrainą ir su tuo susijusiu ekonominiu poveikiu. ES priėmė novatoriškus teisės aktus, kad būtų daroma pažanga vykdant dvejopą pertvarką ir padidintas mūsų atsparumas. Dabar labai svarbu teikti pirmenybę įgyvendinimui ir užtikrinti, kad Sąjunga būtų pasirengusi ateičiai tiek finansiškai, tiek instituciškai ir būtų grindžiama tvirtesniais santykiais su ES institucijomis.

Komisija pateiks naują **ilgalaikį ES biudžetą** (daugiametę finansinę programą). Jis derės su ES prioritetais ir tikslais ir bus lanksčiai orientuotas į tas sritis, kuriose ES veiksmų reikia labiausiai. Jis veiks paprasčiau, turės didesnę poveikį ir jį bus galima geriau panaudoti siekiant didinti nacionalinį, privatųjį ir institucinį finansavimą.

Nuo didžiausios plėtros bangos praėjo beveik 21 metai ir, turėdami viziją stiprinti mūsų Sąjungą vykdant nuopelnais grindžiamą stojimo procesą, turime užtikrinti, kad būtume pasirengę didesnei Sąjungai. Atsižvelgdama į per ankstesnius plėtros etapus įgytą patirtį, ES dabar yra geriau pasirengusi užtikrinti, kad ji būtų pažangos katalizatorius ir kad plėsdamasi būtų labiau integruota. Atliekant **plėtrai pasirengti skirtos politikos peržiūras** bus toliau vertinamos plėtros pasekmės ir poveikis visoms ES politikos kryptims, nustatytos politikos spragos, nurodytos priemonės, kaip iššūkius paversti galimybėmis, ir išnagrinėtos galimybės pagerinti ES valdymą ir gebėjimą veikti greitai, užtikrinant, kad didesnėje Sąjungoje mūsų politika ir toliau būtų veiksminga.

Ši Komisija **stiprins savo santykius su Parlamentu ir Taryba**, užtikrindama skaidrumą, atskaitomybę, geresnius ryšių ir informacijos srautus. Visi Komisijos nariai bus Europos Parlamente, bendradarbiaus su valstybėmis narėmis ir dalyvaus atitinkamų sudėčių Taryboje. Bendradarbiaudami su Parlamentu skubiai persvarstysime Pagrindų susitarimą, kartu stiprindami bendradarbiavimą dėl Parlamento priimtų rezoliucijų, kuriose raginama teikti pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 225 straipsnį, ir tinkamai pagrįsime tos sutarties 122 straipsnio taikymą išskirtinėmis ir kritinėmis aplinkybėmis.

4. Pasiūlymu, dėl kurių dar nesusitarė Europos Parlamentas ir Taryba, peržiūra

Komisija atidžiai išnagrinėjo visus pasiūlymus, kuriuos Europos Parlamentas ir Taryba turėjo priimti jos kadencijos pradžioje, ir **įvertino, ar jie turėtų būti palikti, iš dalies pakeisti ar atšaukti**, atsižvelgiant į naujai kadencijai nustatytus politikos prioritetus ir jų priėmimo

artimiausioje ateityje perspektyvas. Tai darydama Komisija atidžiai apsvarstė Europos Parlamento ir Tarybos pareikštas nuomones.

Atlikusi šį vertinimą, Komisija ketina atsiimti 37 pasiūlymus, dėl kurių dar nesusitarta ir kurie išvardyti IV priede, ir paaiškinti atšaukimo priežastis. Tai suteikia galimybę Europos Parlamentui ir Tarybai pareikšti savo nuomonę prieš Komisijai priimant sprendimą, ar tęsti numatomą atšaukimą.

Likę dar nepriimti pasiūlymai išvardyti III priede.

5. Išvada

Šios Komisijos kadencija prasidėjo pasaulyje tvyrant dideliems neramumams. Tačiau tai taip pat puiki galimybė kurti rytdienos Europą. Šia darbo programa pradedami vykdyti planuoti veiksmai, kuriais siekiama **įgyvendinti** mūsų kadencijos metu nustatytus **plataus užmojo politikos tikslus ir prioritetus**. Joje pateikiamos pagrindinės strategijos, veiksmų planai ir teisėkūros iniciatyvos, kurie sudarys **tolesnio darbo** šios kadencijos metu **sudedamąsias dalis**, įgyvendinant mūsų siekį sukurti stiprią, saugią ir klestinčią Europą.

Iniciatyvos, kurias pateiksime, taip pat mūsų **ryžtas ir vienybė** padės įveikti iššūkius, su kuriais susiduriame. Sąjunga ne kartą parodė, ką ji gali pasiekti, kai veikia išvien. Ši Komisija glaudžiai bendradarbiaus su ES institucijomis, nacionalinėmis ir regioninėmis valdžios institucijomis, privačiuoju sektoriumi, socialiniais partneriais, piliečiais ir pilietine visuomene. Suvienydami jėgas stiprinsime Sąjungą ir užtikrinsime, kad ji veiksmingai kurtų pridėtinę vertę ir padėtų įgyvendinti Europos piliečių, įmonių ir suinteresuotųjų subjektų siekius.